

Ks. HELMUT J. SOBECZKO, Opole

**ÓSMY ROK
DZIAŁALNOŚCI NAUKOWO-DYDAKTYCZNEJ
WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO
UNIwersYTETU OPOLSKIEGO
(Rok akademicki 2001/2002)**

Wzorem ubiegłych lat skrócona wersja sprawozdania za rok akademicki 2001/2002 została przedstawiona podczas wydziałowej immatrykulacji i inauguracji nowego roku akademickiego w dniu 19 października 2002 r. Niniejsze sprawozdanie ma nieco obszerniejszy i bardziej szczegółowy charakter. Ósmy rok działalności Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego był również ostatnim rokiem pracy kolejnej kadencji zarządu Wydziału.

1. Najważniejsze wydarzenia w roku akademickim 2001/2002

(1) Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż w roku sprawozdawczym po raz pierwszy w pełni „skonsumowano” uzyskane w ubiegłym roku pełne prawa akademickie, co miało wpływ na status całego Uniwersytetu Opolskiego, który w ten sposób stał się uczelnią autonomiczną, a nasz Wydział mógł skorzystać po raz pierwszy z prawa nadawania doktoratów *honoris causa*. Po wypełnieniu wymaganych procedur w dniu 24 stycznia 2001 r. doktoraty honorowe otrzymały dwie wybitne i zasłużone osobistości Kościoła katolickiego: kard. Karl Lehmann, biskup Moguncji i przewodniczący Konferencji Episkopatu Niemiec, oraz kard. Miloslav Vlk, arcybiskup metropolita Pragi i prymas Czech. Dla kard. K. Lehmana recenzje napisali: o. prof. dr hab. H. Langkammer OFM (KUL) i ks. prof. dr hab. H. Juros (UKSW), laudację wygłosił: ks. prof. dr hab. H.J. Sobeczko, dziekan Wydziału Teologicznego UO; dla kard. M. Vlka recenzje napisali: ks. prof. dr hab. Łukasz Kamykowski (PAT) i ks. prof. dr hab. T. Węclawski (UAM), laudację wygłosił ks. prof. dr hab. K. Dola (UO). Nadanie honorowych doktoratów poprzedziła koncelebrowana Msza św. w kościele akademickim, której przewodniczył kard. K. Lehmann, a homilię wygłosił kard. M. Vlk.

(2) W ubiegłym roku przeprowadzone zostały również na naszym Wydziale pierwsze cztery przewody habilitacyjne (dwóch adiunktów z Wydziału Teologicznego UAM w Poznaniu: ks. dr Zbigniew Kroplewski i ks. dr Piotr Nawrot SVD, jeden z Uniwersytetu Śląskiego: ks. dr Józef Budniak, oraz jeden z Akademii Teologicznej we Lwowie: ks. dr Jarosław Moskałyk), wszystkie cztery habilitacje zostały zatwierdzone przez Centralną Komisję ds. Tytułów i Stopni Naukowych, otwarto ponadto dwa dalsze przewody habilitacyjne (jeden z naszego Wydziału: ks. dr N. Widok, a drugi z Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego: J. Górecki).

Ukończono także cztery przewody o nadanie tytułu naukowego profesora, wszystkie zatwierdzone już przez Centralną Komisję (dwie osoby z Wydziału Teologicznego UAM w Poznaniu: bp prof. M. Jędraszewski i ks. prof. R. Niparko, oraz dwóch naszych profesorów: ks. prof. P. Jaskóła i ks. prof. T. Dola, nasz nowy dziekan).

Należy jeszcze dodać, iż w roku sprawozdawczym Rada Wydziału nadała 9 osobom stopień naukowy doktora nauk teologicznych (dotąd WT nadał 22 doktoraty). Natomiast stopień naukowy licencjatu kanonicznego (tzw. rzymskiego) otrzymały 24 osoby (w ciągu ostatnich ośmiu lat 192), a stopnie zawodowe magistra teologii otrzymało 123 osób (dotąd prawie 800 osób).

W roku sprawozdawczym na wszystkich specjalnościach studiowały 902 osoby, z tego na dziennych studiach magisterskich 386 osób (184 WSD), na zaocznych magisterskich 360 osób, a na doktorackich i dyplomowych 156 osób.

(3) W minionym roku Wydział Teologiczny włączył się w obchody jubileuszowe naszego Wielkiego Kanclerza ks. abpa prof. dra hab. Alfonsa Nossola. Oprócz złożonych życzeń Wydział postanowił upamiętnić te jubileusze, a zarazem podziękować za zasługi w powstaniu Wydziału i w promowaniu jego rozwoju, poprzez wydanie okolicznościowej księgi pamiątkowej (zob. niżej: Działalność wydawnicza), która została uroczystie wręczona Dostojnemu Jubilatowi podczas wspomnianej wyżej uroczystości inauguracyjnej.

(4) Ważnym wydarzeniem, jakie miało miejsce w roku sprawozdawczym, były wybory nowych władz Wydziału Teologicznego. Zgodnie z wymogami Statutu Uniwersytetu Opolskiego, po ośmiu latach pełnienia obowiązków przez dotychczasowego dziekana, nowym dziekanem Wydziału Teologicznego został wybrany przez Radę Wydziału ks. prof. dr hab. Tadeusz Dola, dotychczasowy prodziekan. Wybór zatwierdził Wielki Kanclerz abp A. Nossol oraz rzymska Kongregacja Wychowania Katolickiego. Na wniosek nowego dziekana prodiekanami zostali wybrani: ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła (ds. nauki i dydaktyki), dr Remigiusz Pośpiech (ds. studiów zaocznych) oraz ks. dr Marcin Worbs (ds. studentów i współpracy z zagranicą). Panuje powszechne zdanie, iż Rada Wydziału dokonała bardzo dobrego i kompetentnego wyboru nowego zarządu, któremu wszyscy życzymy wszelkiej pomyślności i potrzebnych łask Bożych.

(5) Kolejnym ważnym wydarzeniem minionego roku było ukończenie prac nad utworzeniem na naszym Wydziale drugiego kierunku magisterskich studiów dziennych: z zakresu nauk o rodzinie. Nowy kierunek spełnił oczekiwania młodzieży, o czym świadczyła duża liczba chętnych na te studia. Komisja rekrutacyjna nie miała łatwego zadania, gdyż na jedno miejsce zgłosiło się aż 5 kandydatów. W sumie na I rok nowego kierunku przyjęto 45 osób. Należą się słowa uznania i podziękowania Magnificencji Rektorowi Niciei i Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej za powiększenie limitu przyjęć z 30 na 45 osób.

2. Badania statutowe i własne

Wspomniany na wstępie „Rocznik sprawozdawczy” (nr 8) omawia szczegółowo dokonania wynikające ze statutowych obowiązków w zakresie badań naukowych oraz badań własnych, a także w zakresie dydaktyki, jakie prowadzono na Wydziale Teologicznym w Opolu i w jego Ośrodku Dydaktycznym w Gliwicach, oraz w przyuczelnianych instytucjach: Centrum Kultury i Nauki w Kamieniu Śl., w Studium Muzyki Kościelnej w Opolu i Diecezjalnym Ośrodku Formacyjnym w Opolu. Tutaj wymieniamy jedynie ważniejsze tematy badawcze i zakres ich realizacji.

Dnia 11 stycznia 2003 r. w sali posiedzeń Rady Wydziału Teologicznego odbyło się spotkanie kolegium dziekańskiego, które poświęcone było ocenie badań statutowych i własnych prowadzonych przez pracowników Wydziału Teologicznego w 2002 r. Omawiano przede wszystkim realizację tematów dofinansowanych ze środków budżetowych (przyznanych przez Komitet Badań Naukowych). Analizie poddano sprawozdania dotyczące poszczególnych tematów badawczych sporządzone przez ich kierowników. Poza kilkoma wyjątkami ocena wypadła pozytywnie. Realizowano 11 tematów badawczych w ramach badań statutowych oraz 7 tematów w ramach badań własnych. Postanowiono również, iż kolegium zwróci się do Rady Wydziału Teologicznego, aby podtrzymała swoją wcześniejszą uchwałę, iż wszystkie przyznane Wydziałowi środki finansowe na lata 2002–2003 przeznaczone zostaną przede wszystkim na dofinansowanie druku prac badawczych w wydzielonych periodykach i seriach wydawniczych. Tematyka zrealizowanych tematów badawczych widoczna jest w podanym niżej zestawieniu działalności wydawniczej Wydziału Teologicznego.

3. Konferencje naukowe i sympozja

W roku sprawozdawczym pracownicy Wydziału zorganizowali 7 konferencji naukowych i sympozjów. Miały one zasięg krajowy oraz międzynarodowy. Ponadto Wydział zorganizował serię wykładów otwartych oraz inne spotkania formacyjne.

(1) Na uwagę zasługuje międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Rozum i wiara*, zorganizowana w Kamieniu Śląskim (9–10 października 2001 r.) w ramach współpracy Wydziałów Teologicznych Uniwersytetów w Opolu i Münster. Wygłoszono 12 referatów i komunikatów naukowych.

(2) Konferencja naukowa *Teologia w jednoczonej Europie* zorganizowana przez Katedrę Badań nad Integracją Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją Wydziału Teologicznego UO, Opole 14–16 listopada 2001 r. Konferencja miała charakter ogólnopolski.

(3) W dniu 27 lutego 2002 r. obchodzono na Wydziale Teologicznym *Dzień islamu*; z tej okazji odbyła się sesja naukowa o zasięgu krajowym, poświęcona islamowi i zagrożeniom dialogu międzyreligijnego przez fundamentalizm. Sesja została zorganizowana przez Katedrę Dialogu Międzyreligijnego Wydziału Teologicznego.

(4) Międzynarodowa konferencja pt. *Wokół problematyki dziecka osieroconego i rodziny adopcyjnej*, zorganizowana przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego i Katolicki Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Opolu, odbyła się w Opolu w dniu 17 kwietnia 2002 r.

(5) Katechetyczna konferencja naukowa, zorganizowana przez Katedrę Katechetyki, Pedagogiki i Psychologii Religii Wydziału Teologicznego UO, Koło Naukowe teologów i Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej w Opolu, pt. *Aktywizacja w katechezie — szansa czy zagrożenie?*, odbyła się w Opolu w dniach 26–27 kwietnia 2002 r., miała charakter ogólnopolski.

(6) Ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana przez Zakład Historii Średniowiecznej Instytutu Historii UO, Katedrę Historii Kościoła i Patrologii Wydziału Teologicznego UO i Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, pt. *800 lat dziedzicznego księstwa opolsko-raciborskiego (1202–2002)*, odbyła się w Opolu w dniu 21 maja 2002 r.

(7) Sesja naukowa pt. *Rodzina u progu nowego tysiąclecia*, zorganizowana przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego, odbyła się w Opolu dnia 29 maja 2002 r. Sesja miała charakter lokalny.

(8) Seria wykładów otwartych dla mieszkańców Opola, pt. *Dynamizm wiary*, zorganizowana została w okresie Wielkiego Postu 2002 r. Wykłady głosili pracownicy naukowcy Wydziału Teologicznego. Materiały ukazały się drukiem w serii *Sympozja*.

(9) *Spotkanie z judaizmem* — Centrum Dokumentacji Europejskiej w Opolu przy współpracy Katedry Badań nad Integracją Wydziału Teologicznego i Fundacja Ronalda S. Laudera zorganizowały w dniu 15 stycznia 2002 r. *Promocję nowego tłumaczenia Tory*, z udziałem Rabina Sacha Pecarica i Ewy Gordon z Krakowa oraz ks. prof. UO Stanisława Rabieja i Macieja Borkowskiego z Opola.

(10) *Chrystokształtność kultury* — Duszpasterstwo Akademickie *Resurrexit* i Klub Akademicki UO zorganizowały w dniu 6 marca 2002 r. wykład ks. prof. dra hab. Jerzego Szymika (KUL) na temat: *Ku chrystokształtności kultury*.

4. Działalność wydawnicza Wydziału Teologicznego

O dorobku naukowym nauczycieli akademickich Wydziału Teologicznego UO świadczą ubiegłoroczne publikacje. Redakcja Wydawnictw WT przygotowała do druku i wydała 32 pozycje zwarte, na które składają się monografie, opracowania zbiorowe i artykuły naukowe, wydawane w 5 czasopismach wydziałowych oraz w 7 seriach wydawniczych. Szczegółowy wykaz publikacji naukowych pracowników Wydziału publikuje kolejny numer „Rocznika sprawozdawczego”. Opublikowano w naszych wydawnictwach oraz w czasopismach krajowych i zagranicznych łącznie 220 pozycji, średnio na jednego pracownika przypada 4,5 publikacji. Ten znaczący dorobek naukowy ostatnich lat został wysoko oceniony przez Komitet Badań Naukowych, o czym świadczy przyznanie naszemu Wydziałowi I kategorii (na 11 wydziałów teologicznych w Polsce kategorię I otrzymał jeszcze WT KUL i UKSW). Staranne wydawanie naszych pozycji książkowych i czasopism zawdzięczamy pracownikom Drukarni Św. Krzyża w Opolu.

Wykaz opublikowanych przez pracowników Wydziału Teologicznego UO pozycji zwartych jest następujący:

4.1. Czasopisma

- 1–2. *Liturgia Sacra. Liturgia – Musica – Ars*, H.J. SOBECZKO (red.), półrocznik, Opole 8 (2002), nr 1 (19), ss. 192; nr 2 (20), ss. 193–401.
- 3–4. *Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego*, K. WOLSZA (red.), półrocznik, Opole 8 (2002), nr 1 (15), ss. 148; nr 2 (16), ss. 149–260.
5. *Scriptura Sacra*, J. CZERSKI (red.), rocznik, Opole 5 (2001), ss. 156.
6. *Studia Oecumenica*, P. JASKÓŁA (red.), rocznik, Opole 2 (2002) — w druku.
7. *Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego*, T. DOLA (red.), rocznik, Opole 22 (2002), ss. 427.

4.2. Seria: *Opolska Biblioteka Teologiczna*

8. Radosław CHALUPNIAK, Jerzy KOSTORZ, Waldemar SPYRA (red.), *Aktywizacja w katechezie — szansa czy zagrożenie?*, Opole 2002, ss. 300 (nr 49).
9. Tadeusz DOLA, *Teologia misteriów życia Jezusa*, Opole 2002, ss. 316 (nr 50).
10. Joachim NOWAK, *W śmierci też nadzieja. Problem śmierci jako ostatecznej decyzji personalnej we współczesnej niemieckiej literaturze teologicznej*, Opole 2002, ss. 272 (nr 51).
11. Franciszek WOLNIK, *Liturgia śląskich cystersów w średniowieczu*, Opole 2002, ss. 608 (nr 52).
12. Bernard JURCZYK, *Antropologiczny wymiar kryzysu ekologicznego w ocenie Kościoła*, Opole 2002, ss. 224 (nr 53).

13. Joachim KOBIEŃ, *Muttersprachliche Elemente im Rituale. Eine Studie zu den Breslauer Diözesanritualien von 1319–1931*, Opole 2002, ss. 232 (nr 54).
14. Piotr JASKÓŁA, Rajmund PORADA (red.), *Ad plenam unitatem. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Arcybiskupowi Alfonsowi Nossolowi Wielkiemu Kanclerzowi Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego z okazji 25-lecia święceń biskupich oraz 70. rocznicy urodzin*, Opole 2002, ss. 619 (nr 55).
15. Bonawentura SMOLKA OFM, *Narodziny i rozwój personalizmu*, Opole 2002, ss. 341 (nr 56).

4.3. Seria: *Sympozja*

16. Marcin WORBS (red.), *Dynamizm wiary*, Opole 2002, ss. 107 (nr 47).

4.4. Seria: *Ekumenizm i integracja*

17. Alfons NOSSOL, *Ekumenizm jako imperatyw chrześcijańskiego sumienia. Przez dialog i pojednanie ku ekumenicznej jedności*, wyd. II, Opole 2001, ss. 278 (nr 1).
18. Stanisław RABIEJ (red.), *Integracja dla integracji*, Opole 2002, ss. 198 (nr 7).
19. Zygfryd GLAESER (red.), *Kościół siostrzane w dialogu*, Opole 2002, ss. 328 (nr 8).

4.5. Seria: *Podręczniki*

20. Joachim PIEGSA MSF, *Człowiek — istota moralna*, t. I: *Teologia moralna fundamentalna*, Opole 2002, ss. 464 (nr 5).
21. Joachim PIEGSA MSF, *Człowiek — istota moralna*, t. II: *Religijne podstawy moralności. Wiara – nadzieja – miłość*, Opole 2002, ss. 211 (nr 6).
22. Joachim PIEGSA MSF, *Człowiek — istota moralna*, t. III: *Prawda i wierność. Godność życia ludzkiego. Prawo do życia i ochrona życia. Płciowość jako dar i zadanie*, Opole 2000, ss. 346 (nr 4).
23. Piotr JASKÓŁA, *Stwórcze dzieło Boga*, Opole 2002, ss. 103 (nr 8).
24. Radosław CHAŁUPNIAK, Jerzy KOSTORZ, *Wybrane zagadnienia z katechetyki*, Opole 2002, ss. 216 (nr 9).

4.6. Seria: *Z dziejów kultury chrześcijańskiej na Śląsku*

25. Franciszek IDZIKOWSKI, *Opole. Dzieje miasta do 1863 roku*, tł. z jęz. niem. A. Skoberla, S. BALDY (red.), Opole 2002, ss. 278 (nr 22).
26. Marek LIS (red.), *Święty Karol na „Chabrach” Pierwsze dwa lata*, Opole 2002, ss. 104 (nr 23).

4.7. Seria: *Pomoce duszpasterskie*

27. Janusz CZERSKI (red.), *Liturgikon bizantyński. Liturgia eucharystyczna św. Jana Chryzostoma*, Opole 2002, ss. 143 (nr 2).
28. Piotr TARLINSKI, *Dziesięć po dziesiątej. Kazania radiowe*, cz. 1, Opole 2002, ss. 166 (nr 3).

4.8. Inne publikacje

29. *Informator na rok akademicki 2002/2003*, Opole 2003, ss. 277.
30. *Rocznik sprawozdawczy Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego za rok akademicki 2001/2002*, R. PIERSKAŁA, H. SOBECZKO (red.), nr 8, Opole 2002, ss. 193.

* * *

Z danych zawartych w powyższym sprawozdaniu można z całą pewnością uznać, iż Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego realizuje swoje statutowe obowiązki dydaktyczne i naukowe.